

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Gasparis Lechneri E Societate Iesv Theologi. Sodaliv Partheniv. Siue Libri Tres Qvibvs Mores Sodalivm Exemplis Informantvr

Lechner, Kaspar

Dilingæ, 1628

III. Desertores Sodalitij pœnis mulctantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51916](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51916)

CAPVT III.

DESERTORES

Sodalitij pœnis mulctantur.

Desertores in omni honesta Societate inuisi sunt, & odio dignissimi. Ideo quoque à sacris Sodalitij profugi, grauibus à Deo pœnis damnisque mulctati fuerunt. Exempla hæc habe: ne tu fias, in tua potestate est.

Gravibus morbis affliguntur.

CI. IO
XCIV.

I. A domesticis ordior. Ingolstadij excesserat è Sodalitio vnus aliquis: hic dum equo iter facit, excussus tam graui casu humi afflictus est, vt vix trienij spatio luxatos artus antiquum in situm restitui posse medici confirmarent. sensit illico miser inde postulandam opem, vnde mali origo fluxerat. Spondet ad Sodalitatem reditum, & opinione omnium celerius conualescit.

CI. IO
I. CCV.

II. Neapoli quidam olim Sodalitij Conceptæ Virginis miles, deinde transfuga, cum diris crurum doloribus

bus vexaretur, ac prope totum pharmacopolæ penum exhaustisset, irritâ impensa, tandem meliora concipiens animo vouit se ita rediturum, vt nulla deinceps via auelli velit. Redit; & inter hebdomadæ spacium perfectè curatur; causa mali penitus exhausta. Quod Lemouicis accidisse quoque memoratur.

CIO. DCX.
Vulneratur.

III. Desciuerat à Recinetensi Sodalitio adolescens, cum simul patrocinio Deiparæ se exemit; nam paulo post lethali vulnere cæsus, id à Virginis benignitate boni adhuc impetrauit, vt & culpam agnosceret damni originem, & vitæ totius exomologes animum expiaret & iuxta exhalaret.

CIO. IO
XCVII

IV. Romæ Calendis Maijs ad Sodalium cœtum vocatus quidam, detrectauit. Is circa horam Vesperarû, dum se rixantium turbæ parum caute immiscet, interimitur. Paruisset Sodalium vocibus, periculum vitæ set. Auenione simile quid à Sodalitate ob contumacem animum ex-

Merguntur.

CIO. IO
XCIV.

CIO.
DCII.

clu-

cluso euenit : dum enim litem dirimit, ipse hostia succidanea cecidit.

*Plumbo
trajecti-
untur.*

V. Cracouia quoque lamentabile spectaculum adspexit duorum iuuenum, qui à Congregatione desciscientes liberiori vitæ animum applicauerant. Vterque enim nescio quomodo tumultu excitato miserè occubuit. Et alter quidem annorum octodecim glande traiectus sine vllis pœnitentiæ signis repente animam amisit. Alter annorum duorum & viginti, aliquoties saltem intra annum cum Sodalibus Sacramenta obire solitus, & ante hunc casum de serua vitæ emendatione sollicitus, id videtur à Deipara, Diuisque Tutelari- bus impetrasse gratiæ, vt vocato ad se Sodalitatis Præsidente anteactam vitam palam detestaretur, sacrisque omnibus præmunitus è vita discederet.

CIO.

CCIX.

VI. Louaniensium Sodalium defertor, eorundem tum honestis moribus tum colloquijs velut classico quodam ad aciem identidem reuocabatur.

cabatur: at ille diem ex die trahebat, dum subito supremus imparatum occupauit. Inter aliquos enim rixa exorta, inopinato plumbea glande, transuerberatus, emota subito mente, nullo doloris indicio, bruti instar parum sobrius miserè expirauit.

VII. Hic calore, alius frigore perijt. Nam Lemouicis ex Sodalium Parthenianorum albo quidam sua culpa expunctus, dum Burdigalam aliquanto post contendit, ipsa sacratissima nocte, quæ Christo Domino natalis est, in silua tenebris oppressus, frigore cœlique iniurijs obrutus, solus ac desertus moritur. Vt in hos profugos cælum, ignis & aqua coniurasse videantur. Certe ignis alium quendam Vesontione malè accepit, cum domum illius integram absumpsit, duabus Sodalium ædibus iuxta positis sine noxa relictis.

VIII. Neque aëris clementia, uti licuit eiusmodi hominibus. Nam in Congregatione Tropæana prouinciæ Neapolitanæ quidam Sodalitij

*Frigoris
bus obri-
gescunt.
C10.
10CX.*

*Ædes il-
lorum ig-
ne absum-
untur.
C10.
10CIII.*

*Supplicio
extremo
afficiun-
tur.*

CIC.
IXXX.

litij transfuga, cum gregales sibi ad-
sciuisset grassatores & sicarios, à li-
ctoribus in eo comitatu deprehen-
sus, suspēdio defectionem suam luit.

CIC. IXX
VII.

IX. Simili fato Moguntiaē alius
quidam occubuit. Erat adolescens il-
le magnis à natura dotibus ornatus,
diuque in Sodalitate vixerat. Sed po-
stea disciplina omni abiecta præcep-
s in vitia actus grandi se furto alliga-
rat. Hic vinculis attentus nihil æqui
ad aures animumque admisit, quam-
diu veniæ impetrandæ spes affulsi-
t, sed ubi de vita producenda concla-
matum, & ferali trabe scelus expian-
dum cognouit, ibi verò serio se re-
spexit, intimoque pœnitentiæ sensu
permoueri cœpit, vt illustre omni-
bus documentum fuerit. Cum duce-
retur, in oculis effusæ multitudinis
ad spectaculum florentissimi totaq;
vrbe notissimi adolescentis coram
immagine Virginis Matris promissum
olim ei honorem cultumque multis
cum lacrymis restaurat. Quo ex tern-
pore, velut in desertæ prius matris

*Nota
Remoua-
tio.*

gra-

gratiam restitutus, tanta animi æquitate doloreque de antea acta vita, ad supplicium properavit, ut perfusus lacrymis rogaret Deum, ut si is dolor satis non esset, auferret porro, & exaceret: in ipso vero ferali loco perinde se lætitia compleri diceret, ac si vita ibi sua minime ageretur. Tanto infortunio indignus adolescens, si aliter bonus esse potuisset.

X. Non multo felicior fors fuit Placentini cuiusdam quondam Soldalis. Hic diuinis igniculis accensus animum ad ecerat ad Societatem; eaque apud omnes erat virtutis opinione, ut Mariana Præfectura ei commissa optimeque ab illo administrata fuerit. Ut tamen lubrica adolescentum sunt ingenia, primum à Congregatione se abduci passus est, tum à Religione ac demum de pietate omnino cogitationem omnem abiecit. Quodque in hoc hominum genere primum est, mulierculæ amore miserimè irretitus insanis eam modis deperibat. Euenit forte, ut ob eius

*Casu se
ipfos e
medio
tollunt.
CIC. IO
XCVIII.*

X.

fo-

fores ambularet atque in alium adolescentem, qui tum alia omnia agitans animo casu ibi constiterat, incideret. Exarsit protinus miser, riualemq; sibi ante oculos obuersari ratus, immane quantum insaniit. *Adolescens*, inquit, *edico tibi, ut quamprimum hac te regione educas, neque in hac te platea post unquam conspicer, nisi magno malo affici pessimeque tractari velis. Nolo enim cum mea quicquam tibi negotij intercedat.* Excusabat alter, sibi illac iter fuisse, eiusne ibi soror aut alia habitaret, nescire, neque adeo curare. Hæc ille alio accipiebat, ac dicebantur, gladioque stricto in fugam compulit. Verum hic dum fugit, reuocato animo, præter spem perturbato, ensen & ipse dstringit, ut vim vi pellat, fugæque notam eluat iamque in instantem, obuersus pede fallente corruit supinus, gladio ante se elato; in quem furore excæcatus miser amator irruit ignarus, seque ipsum alieno ferro transfigit; atque paulò post vita discedit.

cedit, Hoc vno felix, quod ante mortem confessione animum expiare licuerit: quæ tam bona felicitas multis alijs negata est.

XI. Certè infaustam eam ego *Moriturus* mortem iudico, qua Biterrensis de- *obsurdes-* functus est. Hic è Sodalitio virtutis *cunt.* palæstra egressus simul à Christiano *CIO. IO* officio in voluptatis viam se conie- *CVII.* cerat. Sed non diu in delicijs esse licuit infelici. Nam morbo graui correptus extinctusque est. Ac permisit Deus Vindex, vt aliquot ante mortem dies obsurdesceret, nec adstantes de rebus ad pie obeundum spectantibus adhortantes audiret, qui sæpè Dei suorumque seruorum monita contempsisset.

XII. Hinc alius Louanij, ne in- *Malè mo-* felici fato extingueretur Sodalita- *ri timet,* tem sibi repetendam esse iudicauit. *nisi rede-* Cum enim à Parthenijs ad socios *at.* moresque improbos defecisset, præ- *CIO. IO* ceptus abire decreuerat in omne nefas. *CIV.* Noluit infelicem perire bonus Deus. Subito correptus morbo, quasi

à Numine monitus, sensit sibi mori-
 endum esse: tum verò gemere, tum
 dolere. Quid multa? negavit se vel
 confiteri peccata, vel benè beateque
 mori posse, nisi à toto Sodalitio pe-
 tita submissè venià nomen suum ta-
 bulæ redderetur; vnde paulo ante
 fuerat expunctum. Factum id qui-
 dem; sed propè serius ad confessio-
 nem ventum est. Febris calore suo
 cerebrum occupauerat, rationemq;
 euerterat. Desperantibus itaque Me-
 dicis Sodales ad vota precesque cō-
 fugere: quibus lux tanta menti im-
 petrata est, vt æger toto vita cursu,
 nunquam animo perspicacior ad
 sui scelerumque suorum notitiam
 fuisse videretur. Illud inter alia maxia-
 mē angebat ægrum, quod à Sodali-
 tate, itemque ab Exercitationibus B.
 P. Ignatii, quibus fuerat eruditus, ad
 vomitum redisset; nihilque repetē-
 bat frequentius, quàm vnā hanc
 ingrati animi notam omnium sibi
 malorum causam extitisse. Alia quæ-
 dam attingit, P. Franciscus Veron.

XIII. Vnde totis cuique viribus
 enitendum est, ne vnquam inde ex-
 cidat; aut si quo infortunio ruit, vt eò
 redire quam primum liceat. Ad quod
 Deus viso horribili obiecto quen-
 dam permouit. Nam à cætu Baroti-
 tano prouinciæ Neapolitanæ quidam
 proscriptus ob fastidiosam legum
 negligentiam: fortè iter nocte insti-
 tuerat, & nescio qua indignatione,
 impia verba in Deum dixerat, cum
 ecce tibi repente bellua immanis at-
 que deformis conspectui illius sese
 offert, atque oris hiatu, captoque ir-
 ruentis in morem impetu laniare im-
 probi artus minitabatur. Quid face-
 ret infelix præda? subiit mentem B.
 Virginis neglectus cultus, simulque
 poenitentia: vota itaque noua facere,
 redeundiq; ad Sodalitatem animum
 concipere instituit. Qua facta animi
 deliberatione periculum citò discuf-
 sum horrendumque id spectrum,
 quod fugientem ad mille passus se-
 quebatur, à trepidantis conspectu se-
 abripuit. Ille tam salubris propositi

*In Ma-
 nuali So-
 dal. c. I. p.
 1. §. 4.
 Spectro
 obiecto ad
 Sodalita-
 tem re-
 ducun-
 tur.
 CIO.
 IOCX.*

memor vitam omnem à pueritia re-
legit, Sacerdotique exposuit, ac So-
dalibus redditus frugi esse cœpit.

XIV. Simile quid cuidam alteri
desertori accidit. Rem ex alijs cog-
nitam, grauis quidam Sacerdos ad me
perscripsit. Ne in notitiam quis per-
sonæ deueniat, locum historię præ-
termitto, annum signare contentus.

CIS. IO
CXIII.

sic autem ille memorat: Adolescens
quispiam vitę paulo liberioris ob ne-
glectas Sodalitij Leges, post tertiam
& quartam admonitionē expunctus
est è Sodalium numero. Abierant ab
eiectione menses aliquot, illeque si-
mul in peiores abibat mores, & non
pedetentim, sed per saltus, & magnis
itineribus properabat ad inferos.
Quadam nocte, dum continuis in-
festatur somnijs, vt sunt semper tur-
bulentę malorum Conscientiæ, nec
adultâ iam nocte, quietis partem
aliquam capere posset (hęc aiunte-
uenisse circa ferias Corporis Christi)
proripit sese è lectulo circa horam
secundam matutinam, ac vt fasti-
dium

dium illud mentis, tumultusque lan-
 cinantis Conscientiæ infringeret,
 coepit aberrationem animi in lectio-
 ne nescio cuius sæculæti Libelli qua-
 ritare: dum legit: ecce tibi fragore
 ingenti cubiculi ostium concuti, re-
 cludi, intrare exinde Gigantea mu-
 lier horrido vultu, hispidoque habi-
 tu, manibus, pedibusque in vngues
 desinentibus, furiarum aliquam cre-
 deres: Hiare, tremere adolescens, ac
 imo se angulo in cumulum collige-
 re, inuocare cælites, ac Mariam no-
 minatim inclamare. Hic mulier, Dæ-
 monem loqui putato; *Frustrà*, in-
 quit, *es, frustrà eam appellas, à quâ ubi*
Sodalitium deseruisti, vicissim deser-
tus es, meaque potestati concreditus:
Meministi hæc & illa scelera toties
& toties à te perpetrata, neglecta Sa-
cramenta, &c. Iuitque longo ordi-
 ne per omnia adolescentis flagitia,
 etiam occultissima, eiusque conspectui
 vniuersa simul obtrusit, addens hoc
 Epiphonema. *Itaq; ob hæc & similia*

X 4

de.

demerita mihi traditus es, iam iam ad inferos rapiendus: & his dictis exfer-
 tabat unguis infelix monstrum im-
 pacturum illos in miserum. Cum
 tandem adolescens metu exanimis
 & sudore diffluens ad Orationem
 Sodalitatis tanquam ad ultimam an-
 choram confugit, & magnâ voce in-
 clamat *SANCTA MARIA Mater
 DEI & Virgo, ego te hodie, &c.* Vix o-
 rationem finierat, cum extemplo a-
 peritur cubiculi fenestra, intratque
 hac honesta matrona velata (neque
 cuius dignus erat adolescens Maria
 non pulchritudinis aspectu) iustoque
 monstro facessere ac arreptâ adoles-
 centis dexterâ: *Bono, inquit, animo
 esto: propius equidem abfuisti a peri-
 culo, sed vade, confide, confitere, redde
 te Sodalitati, meliorem posthac vitam
 institue.* Ille ad Collegium aduolat,
 & quartâ matutinâ, tumultuanter
 ære campano pulsato Ianitorem per
 omnes cælites obtestatur, Directo-
 rem Sodalitatis aduocet: venit ille,
 & cum videret adolescentem etiam-
 num

num toto corpore contremiscere, atque adeo pallore deformatum, ut e sepulchro recens egredi crederes, facile & fidē habuit dictis, & in Sodalitium admisit, sed & grauis odor in cubiculo relictus, & impacta atque impressa in fronte camini & ligno transuerso, à mōstro per spiraculum abeunte luculenta vnguium vestigia dubitationem facilē omnem eximebant.

X V. Alium B. Virgo ad Sodalitatis repetitionem impulit. Nam cum à Sodalitio Aletino se abruptisset, atque inter flagitia volutaretur, in somnis Æthiopem foedissimum in aula homines in frustra cædentem conspexit. Quo aspectu perterritus, ac quid consilij caperet incertus, videt Mulierem formosissimam, a cuius ore tantum gratiæ splendorisque profluebat, ut Dei Matrem facile agnosceret. Hæc ad adolescentem conuersa: *Iam mox, inquit, cruentas Æthiopis manus senties, nisi ad pristinum vitæ genus redieris.* Discussio som-

B. Virgo

reditum

suadet.

cip. 1301.

mo cum diu anceps flagrantissimis precibus à Virgine exposceret, ut viam pramonstraret, quàm eundum esset: inter orandum mulier niueo amictu fulgens eius sese oculis offert, eumque Sodalitium repetere iubet, si vellet imminens periculum effugere: quod ille properè executus est.

*Quantum
malum
sit Sodalitatem
deserere.*

XVI. De desertoribus hæc memorare habui orbique ostendere, ut defectionem miseri suam luerint. Quanquam absque his pœnis foret, satis ego arbitrer magnam pœnam, à Sodalitate vel excludi vel abire. Est enim id nuncium remittere singulari B. Virginis patrocinio: à Matris illius gremio rejici aut resilire: Retractare illud: *Ego te hodie in Dominam, Patronam & Aduocatam eligo, firmiterque statuo me NVNQVAM te derelicturum: Nolle dictum: Obsecro te igitur, suscipe me in seruum perpetuum, adq̃ mihi in actionibus omnibus meis, nec me deseras in hora mortis. Hæc tunc tibi quibusvis pœnis maiora nõ*

videntur? Grauis omnino colli-
 sio, ista è talis Matris gremio ruina:
 dum hosti ad omnem expugnatio-
 nem opportuni fiunt. Ac quod Reli-
 gionis cuiusdam desertor, cum infami
 supplicio afficiendus duceretur,
 dixisse fertur, se cum religiosam ve-
 stem exiit, visum sibi esse simul
 Christum exuisse, simulque pec-
 catis omnibus ianuam patefecisse:
 id in hos plerunque conuenit, cum
 Sodalitate mores bonos exuunt atq;
 in flagitia præcipites abeunt. Et si-
 mile quid in animis eorum geri mihi
 videtur, quod cuidam Sodalitate
 moto accidit. Hunc Aueniense sui
 mores censoria nota dignum apud
 Sodales sæpenumerò fecerant, ni-
 miæque contumaciæ reum conuen-
 tu denique extruserunt. Eodem ipso
 tempore, quo nomen eius albo So-
 dalitatis eximebatur, in templo ubi
 tum versabatur, linquente animo,
 cadentibusque subito viribus sicuti
 exanimis corruit. Quo ex deliquio
 animi cum postea recrearetur, fa-

C19.
 100XII.

Etumq; didicisset, interpretatus pœnam diuinitus inflictam, mutata vitæ ratione, multo ambitu veterem locum prensauit, Tironisque conditione iterum receptus est. Ita cum aliis Congregatione abeunt, eorum mihi animus vires suas perdere, virtutibusque destitui videtur. Non desero, inquit, MARIAM: etiam extra Sodalitatis septa cultus Marianus viget: vestro more colere desinam, colam meo. Primum, lactare ista poterant, & certe dixerunt illi, quos punitos recensui; nemo enim tam effrons est, qui MARIÆ Virginis cultum deserere velle se dicat. Deinde, me vide, non coles. Quid enim? dic quid causæ habes, cur exauctorari petas ab hoc seruitio, cui te seruum perpetuum addixeras? Non vacat, inquit; aut, Nequeo porro perpeti vestra hæc: promeolubito vinere volo: Leges, & quicquid pium esse cogit, hostibus meis. O te frigidum amatorem Deiparæ, si te hæc minime molesta, vbique moribus recepta, Summorum Pontificum auctori-

Quorundam de-
fensio:
Refellit.
tur.

Causa
deserendi frigi-
da.

floritate probata Sodalium officia
 absterrent ; si tibi hæc difficilia sunt,
 vt nostro more colere nolis ; video
 quid factururus sis , coles tuo more , id
 est , frigidè , & si lubuerit , ne coles
 quidem . Verùm denique , mi homo ,
 finge sanè Magnæ Virginis cultorem
 te futurum . O infortunate , nescis
 quid boni amiseris , qui Sodalitatem
 egressus es . Nam alias vt omittam
 miseras , vnã hanc vide Infinito-
 rum hominum , qui latissimæ , quæ or-
 bis totus patet , Sodalitati adscripti
 sunt , consortio , communione innu-
 merorum operum , suffragatorum
 copia inexplicabili te priuas . Culto-
 rum Deus multitudinem & , si dicere
 licet , coniurationem virtutis amat ,
 in qua cæterorum probitas vnus ne-
 gligentiam compensat ; & nummu-
 lus meus in tanto thesauro numerum
 facit . *Ecce quam bonum & quam iu-*
cundum habitare fratres in vnum ,
Quoniam illic mandauit Dominus be-
nedictionem , & vitam vsque in secu-
lum . Vnde quicquid in tot myriadas

Inter
multos B.
Virginem
colere
plus boni
habet.

Psal. 132.

hominum boni coelo delabitur, quia inter illos *habito*, meum id quoque fit; & mea est illa *benedictio* & mea *vi- ta* est, quia *illic* sum. Quo tam imenso bono destituuntur, qui se à reliquis segregant. Quod qui non intelligit aut curat, quantum sit damnum, certè dignus est, cuius nomen è Sodalium numero expungatur, vt qui iuxta Sodalitatis bonum ignorat ac vilipendit. Sed his omissis, vt in optimis captis persistamus, porro enitatur. Ad quod magno hortamento erunt, beneficia immensa à Sodalitate profecta, ad quæ narranda nunc accedo.

CAPVT IV.

SODALES ALIIS *beneficia impetrant.*

Quo sint apud Deum loco Sodales ex eo licet intelligere, quod non modo sibi ab eo beneficia consequi, sed alijs quoque impetrare possint.